KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI HUKUKU

- **★ KVKK:** 24 Mart 2016 tarihinde kabul edilerek, 7 Nisan 2016 tarihli ve 29677 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmak suretiyle yürürlüğe giren 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nu ifade eder. Kişisel Verilerin Korunması Hukuku alanındaki temel mevzuattır. Dayanağını Anayasamızın 20/3. maddesinden almaktadır.
- ✓ **Kişisel Veri:** Belirli veya kimliği belirlenebilir olmak şartıyla, kişiyi doğrudan veya dolaylı olarak belirlenebilir kılan, gerçek kişiye ilişkin bilgileri ifade eder. Kişisel veri; kişisel veriler ve özel nitelikli kişisel veriler olarak ikiye ayrılmaktadır. Kişisel verilerimizin korunması, temel insan haklarındandır.
  - **a.** *Kişisel Veri* : Ad-Soyad, Konum, IP Adresi, IBAN Numarası, Adres gibi <u>kişiyi</u> belirlenebilir kılan her tür veri.
  - b. Özel Nitelikli Kişisel Veri: Irk, etnik köken, siyasi düşünce, felsefi inanç, dini-mezhebi veya diğer inançlar, kılık ve kıyafet, dernek, vakıf veya sendika üyeliği, sağlık, cinsel hayat, ceza mahkûmiyeti ve güvenlik tedbirleriyle ilgili veriler ile biyometrik ve genetik veriler. (Özel Nitelikli kişisel veriler KVKK'nın 6/1. Maddesinde sınırlı sayıda belirtilmiştir. Listelenenler haricinde hiçbir veri özel nitelikli kişisel veri olarak kabul edilmemektedir.)
- ✓ **Kişisel Verinin İşlenmesi:** Tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla <u>elde edilen, kaydedilen, depolanan, değiştirilen, yeniden düzenlenen, açıklanan, aktarılan, devralınan, sınıflandırılan ya da kullanılması <u>engellenen her türlü işlemi ifade etmektedir.</u></u>

Örneğin Bir tekstil firmasının iletişim bilgilerinizi kendi bilgisayar sistemine kaydetmesi otomatik yolla kişisel veri işlemeye girerken; bir bakkalın sistematik şekilde, bir başka ifadeyle kayıtları bulmayı kolaylaştıracak bir düzen içinde, borçlu bilgilerini veresiye defterine kaydetmesi otomatik olmayan yollarla kişisel veri işleme kapsamına girer. Ancak bakkalın borç bilgilerini gelişigüzel olarak bulduğu kağıt parçalarına, defter kenarlarına yazması veri işleme faaliyeti olarak kabul edilmez.

- ✓ Hukuka Uygun İşleme: Kişisel verilerin hukuka uygun işlendiğinden bahsedebilmek için Kanun tarafından belirlenen ilkelere uyulması gerekmektedir. İzin alınsa dahi her işleme, hukuka uygun işleme olarak kabul edilmeyebilir. İlgili kişinin, verisinin işlenmesi hususunda her açıdan net biçimde aydınlatılması, işlemenin hukuka uygun olması, meşru bir amaç dâhilinde ve makul süre ile işlemenin gerçekleştirilmesi, alınan rızayı aşan bir işlemenin yapılmaması ve Kurul tarafından belirlenmiş diğer güvenlik tedbirlerine uyulması gerekmektedir. Ayrıca özel nitelikli kişisel verilerin diğer verilerden daha nitelikli güvenlik tedbirlerine tabi olduğu unutulmamalıdır.
- ✓ **Mevzuat Kapsamı:** Yalnızca gerçek kişilerin verilerinin ihlali KVKK düzenlemeleri kapsamındadır. Tüzel kişi verilerinin korunması bu mevzuat kapsamında değildir.
- ✓ İlgili Kişi: Kişisel verisi işlenen gerçek kişiyi ifade etmektedir.
- ✓ **Sorumlu Kişi:** Kanun ve ilgili mevzuat hükümleri, kişisel verileri tamamen veya kısmen otomatik olan veya herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla işleyen gerçek ve tüzel kişiler yani veri sorumluları hakkında uygulanmaktadır.
- **a. Veri Sorumlusu**: Kişisel verilerin işleme amaçlarını ve vasıtalarını belirleyen, <u>veri kayıt</u> <u>sisteminin kurulması ile yönetilmesinden sorumlu</u> olan gerçek veya tüzel kişiyi ifade eder.
- **b. Veri İşleyen** : Veri sorumlusundan aldığı yetkiye dayanarak <u>onun adına</u> kişisel verileri işleyen gerçek veya tüzel kişiyi tanımlamaktadır. <u>Veri işleyen, veri sorumlusu organizasyonu dışındaki</u> birisidir.

Not: Bir veri sorumlusu aynı zamanda veri işleyen olabileceği gibi, bir veri işleyen de aynı zamanda veri sorumlusu olabilir. Misalen bulut hizmeti sunan bir "A" şirketi, hizmet sunduğu firmalar ve kişilerin verileri bakımından "veri işleyen" iken, kendi çalışanları ile ilgili veriler bakımından "veri sorumlusu" sıfatını haizdir.

✓ Kişisel Veri İşleme Envanteri: Veri sorumlularının iş süreçlerine bağlı olarak gerçekleştirmekte oldukları kişisel veri işleme faaliyetlerini; kişisel veri işleme amaçları, veri kategorisi, aktarılan alıcı grubu ve veri konusu kişi grubuyla ilişkilendirerek oluşturdukları ve kişisel verilerin işlendikleri amaçlar için gerekli olan azami süreyi, yabancı ülkelere aktarımı öngörülen kişisel verileri ve veri güvenliğine ilişkin alınan tedbirleri açıklayarak detaylandırdıkları envanterdir.

	İlgili Kişinin Hakları KVKK md.11	
Kişisel verilerinin işlenip işlenmediğini öğrenme	İşlenmişse buna ilişkin bilgi talep etme	Kişisel verilerinin işlenme amacını ve bunların amacına uygun kullanılıp kullanılmadığını öğrenme
Yurt içinde veya yurt dışında kişisel verilerin aktarıldığı üçüncü kişileri bilme	Kişisel verilerin eksik veya yanlış işlenmiş olması halinde bunların düzeltilmesini isteme	İşlenmesini gerektiren sebeplerin ortadan kalkması halinde kişisel verilerinin silinmesini veya yok edilmesini isteme
Kişisel verilerin aktarıldığı üçüncü kişilerin, kişisel verilerin eksik veya yanlış işlenmiş olması halinde bunların düzeltilmesinin ve işlenmesini gerektiren sebeplerin ortadan kalkması halinde kişisel verilerinin <u>silinmesini veya yok</u> <u>edilmesinin talep</u> edilebileceği hususlarında bildirilmelerini isteme	İşlenen verilerin yalnızca otomatik sistemler vasıtasıyla analiz edilmesi suretiyle kişinin kendisi aleyhine bir sonucun ortaya çıkmasına itiraz etme	Kişisel verilerin kanuna aykırı olarak işlenmesi sebebiyle zarara uğraması halinde zararın giderilmesini talep etme .

Veri Sorumlularının Yükümlülükleri:

1. Aydınlatma Yükümlülüğü

Kanun'un 10. maddesine göre; kişisel verilerin elde edilmesi sırasında veri sorumluları veya vetkilendirdiği kişiler, ilgili kişileri açık bir şekilde bilgilendirilmekle yükümlüdür.

2. Veri Güvenliğini Sağlama Yükümlülüğü

Veri sorumluları; kişisel verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesi ile erişimini önlemek ve kişisel verileri muhafaza etmekle yükümlüdür. Veri sorumlusu bu yükümlülüklerini yerine getirmek amacıyla uygun güvenlik düzeyini temin etmeye yönelik gerekli her türlü teknik ve idari tedbirleri almak zorundadır. Aynı zorunluluk veri işleyen için de geçerlidir.

3.VERBİS'e Kayıt Yükümlülüğü

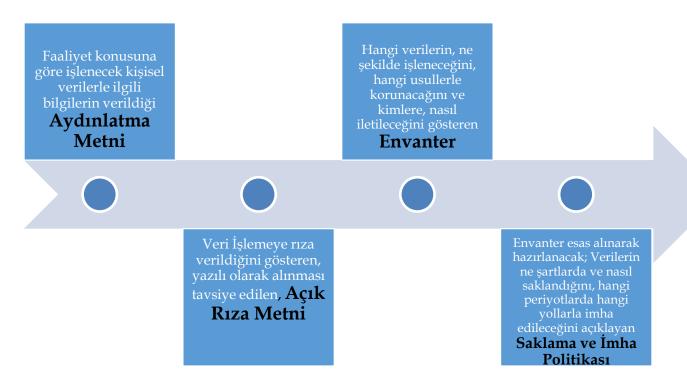
Kişisel verileri işleyen gerçek ve tüzel kişiler, veri işlemeye başlamadan önce Veri Sorumluları Siciline (VERBİS) kaydolmak zorundadır. VERBİS'e kayıt yükümlülüğü olan sorumluların, kayda esas tutulacak bir "Envanter" ve "Veri İmha Politikası" hazırlamaları zorunludur.

4.İlgili Kişilerin Başvurularını Cevaplama Yükümlülüğü

Veri sorumluları, ilgili kişiler tarafından kendilerine iletilen Kanun'un uygulanmasıyla ilgili talepleri, niteliklerine göre, **en geç otuz gün içinde** ücretsiz olarak sonuçlandırmalıdır. Ancak, işlemin ayrıca bir maliyet gerektirmesi hâlinde, veri sorumlusu, Kurulca belirlenen tarifedeki (Veri Sorumlusuna Başvuru Usul ve Esasları Hk. Tebliğ madde 7) ücretleri başvuruda bulunan ilgili kişiden isteyebilir. Başvuru gerekçesiz reddedilemez. Kabul edilen başvuru konusu işlem, derhal yerine getirilir.

5. Kurul Kararlarını Yerine Getirme Yükümlülüğü

Veri sorumluları, Kişisel Verileri Koruma Kurulu'nca yapılan incelemeler sonucu verilen kararları gecikmeksizin ve en geç otuz gün içinde yerine getirir.

"Veri Sorumlularının Yükümlülükleri" genel itibariyle yukarıda gösterildiği gibi olmakla birlikte Kurul tarafından bazı kişiler VERBİS'e kayıttan istisna tutulmuştur. VERBİS'e kayıtla yükümlü olmayan kişilerin Envanter hazırlama ve aynı şekilde Veri Saklama ve İmha Politikası hazırlama yükümlülükleri de bulunmamaktadır.

Yıllık çalışan sayısı 50'den az ve mali bilanço toplamı 25 milyon TL'den az olan gerçek veya tüzel kişi veri sorumlularından <u>ana faaliyet konusu özel nitelikli kişisel veri işleme olmayanlar</u> ile 19.07.2018 Tarihli ve 2018/87 Sayılı Kurul kararında belirtilen diğer kişiler VERBİS'e kayıt yükümlüsü değildir.

Ancak Sicil'e kayıt yükümlülüğünün olmaması "<u>aydınlatma ve veri güvenliği</u>"ne ilişkin yükümlülüklerin de kalktığı anlamına gelmemektedir.

VERBİS'e kayıt yükümlülüğü sınırını aşmamış olmakla birlikte, bu sınırlara yaklaşmış (25 milyon TL veya 50 işçi) olan veri sorumlularının bir "Veri Envanteri" ve "Veri Saklama ve İmha Politikası" hazırlaması faydalı olacaktır.

Veri Sorumlularının Kişisel Verilerin Korunması yükümlülüklerine aykırı davranmaları durumunda TCK md.135-140 hükümleri gereğince hapis veya güvenlik tedbirleriyle karşılaşma tehlikeleri olduğu gibi KVKK'nın 18. maddesinde sayılan ağır <u>idari para cezalarına</u> da çarptırılabileceklerdir.

Avdınlatma Veri Güvenliği Sicile Kayıt ve Bildirim Kurul Kararlarına Yükümlülüğüne Yükümlülüklerine Yükümlülüğüne Uymama Uymama **Uymama** Uymama 5.000 15.000 20.000 25.000 100.000TL 1.000.000TL 1.000.000TL 1.000.000TL

Müşteri, çalışan ve ortaklarla yapılan faaliyetlerde kişisel veri ihlallerine yol açılmaması için veri sorumlularının çalışanlarına düzenli ve doğru eğitimler aldırmaları; bilgi-birikimin güncel tutulması ve yükümlülüklere uyumun sağlanması ve sürdürülmesi adına son derece önem arz etmektedir.

Not: Tabloda gösterilen miktarlar Kanun'un yürürlük tarihi olan 2016 senesine aittir. İdari para ceza sınırları her sene güncellenmekte olup, 2020 itibarıyla üst sınır 1.800.000 TL seviyelerine ulaşmıştır.